
**Maatregelen in verband met Coronavirus en arbeidsrechtelijke en fiscale
aandachtspunten
2 & 3
Stand per 15 december 2020, 12.00 uur**

Algemeen

Wij zetten ons in om u steeds op de hoogte te houden van nieuwe ontwikkelingen, maar zullen dit niet meer op dagelijkse basis doen. Zodra er noemenswaardige ontwikkelingen zijn, zullen wij u daarvan uiteraard op de hoogte brengen met een update. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er meer duidelijkheid is over (de voorwaarden van) de verlenging van de diverse regelingen of er wijzigingen zijn van regelingen.

Houd onze website dus in de gaten of volg ons op [LinkedIn!](#)

Wij houden u graag van de belangrijkste ontwikkelingen en maatregelen voor het bedrijfsleven op de hoogte, zie de samenvatting hieronder. De aanvullingen ten opzichte van ons vorige memo zijn onderstreept weergegeven.

Belangrijke data op een rij

Aanvragen verschillende regelingen

TOZO 3: vanaf 1 oktober 2020

TVL 2 Q4 2020: vanaf 25 november 2020 tot 29 januari 2021 17.00 uur

NOW 3.1 (ook wel derde tranche): vanaf 16 november 2020 t/m 27 december 2020

NOW 3.2 (ook wel vierde tranche): vanaf 15 februari 2021 t/m 14 maart 2021

NOW 3.3. (ook wel vijfde tranche): vanaf 17 mei 2021 t/m 13 juni 2021

Aanvragen vaststelling NOW 1 vanaf 7 oktober 2020

Aanvragen vaststelling NOW 2 vanaf 15 april 2021

Aanvragen vaststelling NOW 3 (alle tranches) vanaf september 2021

Aanvragen vaststelling TVL 1 vóór 1 april 2021

Aanvragen (verlenging bijzonder) uitstel van belastingen: t/m 1 april 2021

TVL 1 (als opvolger van de TOGS)

Niet meer aan te vragen

MKB-ondernemers in onder meer de horeca, recreatie, evenementen, kermissen, podia en theaters krijgen - bovenop de tegemoetkoming loonkosten (NOW) - een belastingvrije tegemoetkoming van het ministerie van EZK om hun vaste materiële kosten te kunnen betalen. Bedrijven krijgen afhankelijk van de omvang van het bedrijf, de hoogte van de vaste kosten en de mate van omzetderving (minimaal 30 procent) een tegemoetkoming voor hun vaste lasten tot een maximum van 50.000 euro (netto) (was aanvankelijk 20.000 euro) voor de komende vier maanden (was eerst 3 maanden). In aanmerking komen de getroffen sectoren uit de TOGS-regeling.

Op 29 juni 2020 is de TVL (Regeling subsidie financiering vaste lasten MKB COVID-19) gepubliceerd. Daarmee is de (verdere) inhoud van de regeling bekend. Op basis van het omzetverlies (die minimaal 30% moet bedragen) wordt berekend wat de vaste lasten zijn. Een percentage van die vaste lasten wordt voorts als subsidie verstrekt.

Voorwaarden

- Het bedrijf valt onder de definitie van MKB ([MKB-toets](#)), o.a. niet meer dan 250 werknemers, jaaromzet niet hoger dan 50 miljoen en jaarbalans niet meer dan 43 miljoen;
- Het bedrijf heeft meer dan 30% omzet verloren door de coronacrisis;

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtende te benoemen.

- De vaste lasten (huur, pacht, onderhoud, verzekeringen, vaste leasecontracten en abonnementen; loonkosten en variabele kosten horen hier niet bij) zijn minimaal € 4000,- in de periode juni tot en met september 2020;
- De SBI-code van het bedrijf staat op [deze lijst met vastgestelde SBI-codes](#) (voor sommige bedrijven gelden aanvullende voorwaarden);
- Het bedrijf is voor 15 maart 2020 opgericht en is ingeschreven in het KVK Handelsregister;
- Het bedrijf heeft een vestiging in Nederland;
- Minimaal 1 vestiging van het bedrijf heeft een ander adres dan het privéadres van de eigenaar/eigenaren. Of de vestiging staat los van de privéwoning en heeft een eigen opgang of toegang. Een uitzondering hierop zijn horecaondernemingen met SBI-code 56.10.1, 56.10.2 en 56.30 en ambulante handel (waaronder markthandel, taxivervoer, auto- en motorrijdscholen en kermisattracties);
- Het bedrijf heeft op 31 december 2019 of daarna geen uitstel van betaling aangevraagd bij de rechtbank;
- Het bedrijf was op 31 december 2019 of daarna niet failliet;
- Het bedrijf is geen overheidsbedrijf;

Omzetverlies

Het omzetverlies wordt in beginsel bepaald door de omzet in de voor deze subsidie relevante periode te vergelijken met dezelfde periode in 2019 en dient tenminste 30% te bedragen. Net als bij de NOW kan een voorschot worden aangevraagd op basis van een schatting van het omzetverlies in de subsidieperiode (juni t/m september).

Aanvragen van subsidie kan tot en met 30 oktober 2020. Hoe later de subsidie wordt aangevraagd, hoe beter de inschatting van omzetverlies kan worden gemaakt. Daar staat tegenover dat hoe later de subsidie wordt aangevraagd, hoe later ook een voorschot wordt ontvangen.

De meerderheid van de ondernemingen die in aanmerking komt voor subsidie draagt omzetbelasting (ook wel BTW genoemd) af over zijn activiteiten. Binnen die groep doet een aanzienlijk deel van de ondernemingen aangifte per kalenderkwartaal. Zowel vanuit het oogpunt van uitvoerbaarheid als voor beperking van de administratieve lasten is het wenselijk dat de groep ondernemingen die per kalenderkwartaal aangifte doet voor de omzetbelasting, zijn omzet kan aantonen met zijn aangiften.

De subsidieperiode (juni t/m september) sluit echter niet precies aan op de kalenderkwartalen. Om die reden is er voor gekozen om bij de bepaling van de omzet gebruik te maken van de omzet in het tweede kalenderkwartaal en het derde kalenderkwartaal van de betreffende jaren (2019 en 2020). Zo wordt een goed beeld verkregen van de omzet in de subsidieperiode. Daarbij telt de omzet in het tweede kalenderkwartaal voor 1/3e mee, waarmee de omzet van de maand juni wordt bepaald, en de omzet in het derde kalenderkwartaal volledig.

Voor ondernemingen die uiterlijk 15 november 2019 zijn gestart (maar wel na 1 april 2019) wordt de omzet in 2019 van de eerste 4 maanden na de start van de onderneming als referentieomzet genomen. Is de onderneming na 15 november 2019, maar uiterlijk op 29 februari 2020, gestart dan geldt als referentieomzet de omzet vanaf de start tot en met 15 maart 2020, gedeeld door het aantal maanden dat het beslaat, vermenigvuldigd met 4. Hierdoor wordt deze omzet teruggerekend naar een referentieomzet vergelijkbaar met 4 maanden.

Voor een onderneming met alleen een geregistreerde nevenactiviteit opgenomen in de bijlage bij de regeling, geldt dat het omzetverlies van ten minste 30% betrekking dient te hebben op de geregistreerde nevenactiviteit.

Voor ondernemingen die zich tussen 1 maart en 15 maart voor de eerste maal hebben ingeschreven in het handelsregister wordt het omzetverlies op basis van deze regeling niet bepaald. De periode waarover hun omzet in de referentieperiode moet worden bepaald is dermate kort (maximaal 14 dagen) dat dat aan dat bedrag onvoldoende betekenis kan worden

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

toegekend om het omzetverlies te berekenen. Van deze categorie wordt het omzetverlies dus niet in aanmerking genomen. De drempel van 30% omzetverlies is op deze categorie dan ook niet van toepassing. Om deze ondernemers toch te ondersteunen ontvangen deze ondernemers, mits ze aan de overige voorwaarden voldoen, daarom het minimumbedrag (€ 1.000,-) waarop ondernemers recht hebben in deze regeling.

Onder omzet wordt in de TVL regeling begrepen de netto omzet. Expliciet zijn daarvan uitgezonderd subsidies, tegemoetkomingen of andere steun van de overheid in verband met de bestrijding van de verspreiding van COVID-19 (o.a. de NOW).

Vaste lasten

Voor de bepaling van de vaste lasten wordt gebruik gemaakt van de branchegegevens van het CBS. Er wordt dus geen gebruik gemaakt van de werkelijke vaste lasten. Daarmee wordt voorkomen dat per bedrijf een berekening en controle op de vaste lasten zou moeten plaatsvinden, hetgeen zou betekenen dat veel extra informatie aangeleverd zou moeten worden. De uitkomst van de berekening van de vaste lasten van de onderneming heeft in beginsel geen relatie met het bedrag aan vaste lasten dat de onderneming betaalt in de subsidieperiode. Ondernemingen hoeven het bedrag van de vaste lasten in die periode dan ook niet aan te tonen. Let er wel op dat een staking van bedrijfsactiviteiten waarbij de vaste lasten in de subsidieperiode nihil (zullen) bedragen, tot gevolg heeft dat geen aanspraak gemaakt kan worden op de TVL regeling.

Het CBS beschikt over het gemiddelde aandeel van de vaste lasten in de omzet van uw branche, een percentage. Het aandeel van de vaste lasten in de omzet voor uw branche staat dus vast en hangt samen met uw SBI-code. De vaste lasten moeten na berekening hoger zijn dan € 4.000. Een overzicht van het percentage gemiddelde aandeel van de vaste lasten in de omzet van uw branche vindt u [hier](#).

Hoogte subsidie

De hoogte van de subsidie is gebaseerd op het omzetverlies en de omvang van de vaste lasten van de getroffen onderneming. Daartoe wordt de omzet in referentieperiode vermenigvuldigd met het gemiddelde aandeel vaste lasten in de omzet voor de branche waar de onderneming toe behoort.

De subsidie wordt dan als volgt bepaald:

Referentieomzet (A) * Omzetverlies(%) (B) * Aandeel vaste kosten van de omzet (%) (C) * 50%, in de regeling weergegeven als $A*B*C*0,5$

De subsidie is gemaximaliseerd op € 50.000,- voor de gehele subsidieperiode. Indien aan de voorwaarden wordt voldaan en de uitkomst lager is dan € 1.000,-, dan zal de subsidie € 1.000,- bedragen.

Aanvraag

Aanvragen kunnen vanaf 30 juni 2020 12.00 uur worden ingediend bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de instantie die ook de TOGS-regeling heeft uitgevoerd.

Als aan alle voorwaarden is voldaan, zal een voorschot van 80% van het subsidiebedrag worden uitgekeerd. Uiterlijk 1 april 2021 dient de definitieve vaststelling van de subsidie aangevraagd te worden. Binnen 16 weken ontvangt u vervolgens bericht over het definitieve bedrag waar u recht op heeft. Is het omzetverlies gelijk aan uw opgegeven schatting, dan ontvangt u de laatste 20%. Is het omzetverlies hoger, dan ontvangt u alsnog een hogere subsidie met een maximum van € 50.000. Bij een lager omzetverlies ontvangt u minder dan 20% of moet u subsidie terugbetalen. In het geval er moet worden terugbetaald, dan zal de ondernemer een verzoek tot terugbetaling krijgen, waarbij de ondernemer in beginsel zes weken de tijd heeft om aan de betalingsverplichting te voldoen. Indien daaraan niet kan worden voldaan, kan een betalingsregeling worden afgesproken.

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

SBI onjuist geregistreerd?

In het geval u SBI code niet juist geregistreerd is in het Handelsregister, dan kunt u dat [hier](#) melden. De RVO streeft er naar binnen 2 weken de melding te beoordelen. Indien u deze melding reeds hebt gedaan in het kader van de TOGS-regeling, dan kunt u de uitkomst daarvan afwachten. Als u een SBI-code krijgt die recht geeft op de TOGS, kunt u ook een aanvraag voor TVL opstarten, een nieuwe melding is dus niet nodig.

TLV 2

De TLV wordt verlengd tot 1 juli 2021. Het maximale subsidiebedrag wordt verhoogd naar € 90.000 per drie maanden.

Voor de tranches tot en met maart 2021 komen bedrijven uit alle sectoren (ongeacht de SBI-code) met een omzetverlies van meer dan 30% in aanmerking. Voor de periode 1 april tot en met 30 juni wordt de grens op 45% gesteld (hoewel voorstelbaar is dat dit percentage ook nog zal wijzigen). Er komt een oplopend subsidiepercentage; 50% bij een omzeterderving van 30% tot 70% bij een omzeterderving van 100%.

Omdat de verhoging van het subsidiepercentage nog de goedkeuring behoeft van de Europese Commissie, is de verwachting dat deze eerst in januari 2021 zullen worden doorgevoerd. De RVO heeft aangegeven de wijzigingen vervolgens automatisch door te voeren en de extra betalingen (tot 80% van de (hogere) subsidie) bij wijze van voorschot vervolgens uit te betalen.

De SBI-code-afbakening ter vaststelling van de doelgroep komt daarmee eenmalig te vervallen in Q4 2020 en Q1 2021. Ondernemers moeten voldoen aan de reeds gestelde eisen van de TVL, waaronder het minimale omzeterdervingspercentage van 30 procent. Ook blijven SBI-codes leidend ter vaststelling van de vaste lasten. De land- en tuinbouw kan bij deze verbreding ook gebruik maken van de TVL. Krediet- en financiële instellingen zijn uitgezonderd van deze verbreding.

Ondernemers die TVL Q4 2020 hebben aangevraagd, hoeven niets te doen. Er volgt een extra betaling zodra de verhoging in het systeem is ingeregeld.

De vaste lasten dienen voor de verlenging tenminste € 3.000,- zijn in 3 maanden (dit was in de TVL 1 € 4.000,-).

Per tranche zal een aanvraag gedaan moeten worden. Tot en met 29 januari 2021 kan de aanvraag bij het RVO gedaan worden voor de eerste tranche (1 oktober t/m 31 december). Ook als al eerder aanspraak is gemaakt op de TVL, zal een nieuwe aanvraag gedaan moeten worden.

Subsidieregeling voorraad- en aanpassingskosten horeca

Een deel van de horeca heeft door verscherping van overheidsmaatregelen op 15 oktober 2020 haar deuren noodgedwongen moeten sluiten. Dit terwijl de horeca kosten heeft gemaakt voor de (bederfelijke) voorraad. Daarnaast heeft specifiek de horeca noodzakelijke investeringen gedaan om ook in de winter met inachtneming van de gedragsregels omzet te kunnen maken, vooral door het winterklaar maken van de terrassen met bijvoorbeeld overkappingen. Dit zijn eenmalige variabele kosten die niet worden gedekt vanuit het generieke steun -en herstelpakket, waaronder de TVL.

Om de ondernemers tegemoet te komen in deze gemaakte kosten wordt er een eenmalige subsidie verstrekt. Het kabinet werkt deze nieuwe subsidie momenteel uit. Om deze subsidie snel beschikbaar te kunnen stellen en om de regeldruk voor horecaondernemers te beperken, wordt bij de uitvoering aansluiting gezocht bij de voorwaarden en uitvoering van de TVL-subsidie. Eet- en drinkgelegenheden incl. nachtclubs en kantine-exploitanten die een TVL-aanvraag succesvol indienen, maken aanspraak op deze subsidie. De subsidie is gelijk aan circa 2¾ procent van de omzeterderving voor eet- en drinkgelegenheden. Voor een doorsnee café-ondernemer komt dit naar verwachting neer op een subsidie van circa € 2.500. Deze eenmalige vergoeding komt

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

bovenop de TVL-subsidie en valt buiten de reeds verhoogde cap van € 90.000. De voorwaarden en uitwerking worden voorafgaand aan de openstelling gepubliceerd.

Omdat de subsidie aansluit op de voorwaarden, openstelling en berekening van de TVL, hoeven horecaondernemers geen tweede aanvraag in te dienen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). De nieuwe subsidie voor voorraad- en aanpassingskosten wordt voor de horeca hierbij automatisch opgeteld.

Evenementenbranchemodule

De TVL is zo ingericht dat het omzetverlies wordt vastgesteld op basis van het verschil met dezelfde kwartaal in het voorgaande jaar, zodat ondernemers op eenvoudige wijze hun omzetderving kunnen aantonen en de TVL binnen wat voor RVO.nl uitvoerbaar is, zoveel mogelijk gerichte steun geeft. Seizoengebonden ondernemers in de evenementenindustrie ontvangen in het hoogseizoen daarom relatief meer TVL-subsidie ten opzichte van het laagseizoen. In het laagseizoen valt de TVL-subsidie echter lager uit, want ook in 2019 was in deze kwartalen de omzet immers beperkt. Er zijn bedrijven uit de evenementenindustrie die in TVL 1.0 subsidie hebben ontvangen, maar waarbij in het vierde kwartaal van 2019 de referentieomzet zo laag was dat ze niet aan de minimale voorwaarden van de TVL voldoen en daarom niet in aanmerking komen voor een nieuwe TVL Q4 2020-aanvraag. Nu alternatieve verdienmogelijkheden door extra contactbeperkende maatregelen beperkt zijn, heeft het kabinet besloten eenmalig een module voor de evenementenbranche in te richten in de TVL om deze bedrijven uit TVL 1.0 ook in de winter te ondersteunen.

De contouren van de regeling zijn thans als volgt:

- De regeling is gericht op de organisatoren en toeleveranciers van publieke evenementen. Hier vallen onder meer onder kermissen, sportevenementen en festivals, maar ook voor het publiek toegankelijke congressen en beurzen. Niet onder de afbakening vallen privé evenementen zoals bruiloften en besloten bedrijfsevenementen, zoals bedrijfsfeesten, productlanceringen en andere besloten bedrijfsevenementen. De exacte definitie komt in de regeling te staan.
- De module is bedoeld voor bedrijven die wel in aanmerking zijn gekomen voor de TVL 1 en deze toegekend hebben gekregen, maar niet in aanmerking komen voor de TVL in het vierde kwartaal van 2020 vanwege te lage referentieomzet in het vierde kwartaal van 2019.
- Ondernemers (organisatoren en toeleveranciers) dienen voor minimaal 50% van hun omzet in het tweede en derde kwartaal van 2019 afhankelijk te zijn geweest van evenementen georganiseerd in diezelfde periode in 2019. Hoe ondernemers dat aan dienen te tonen wordt nog nader ingevuld.
- Er zal geen afbakening op basis van SBI-codes worden gemaakt om te bepalen of een ondernemer in aanmerking komt. Dit is in de uitvoering niet mogelijk, omdat de evenementensector geen vastomlijnde afbakening binnen de SBI-codes kent. Ondernemers worden beoordeeld op basis van bovenstaande voorwaarden.
- De subsidie voor ondernemers die in aanmerking komen voor de evenementmodule bedraagt 33,3% van de subsidie die de ondernemer ontving vanuit de TVL1, met een minimum van € 750 euro.

Voor de openstelling zal de regeling eerst bij de Europese Commissie genotificeerd moeten worden voor goedkeuring als staatssteun. De verwachting is daarom dat de regeling niet eerder dan de tweede helft van januari geopend kan worden. Het kabinet kiest er nu bovendien voor de evenementenbranchemodule ook in het eerste kwartaal van 2021 open te stellen, om ondernemers in de evenementenbranche die juist in het eerste kwartaal te maken hebben met

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

een lage referentieomzet, en daarmee buiten de TVL zouden vallen, ook te ondersteunen. De evenementenmodule voor het eerste kwartaal van 2021 zal naar verwachting begin februari worden opengesteld.

NOW 2

(aanvraag niet meer mogelijk)

Vanaf 6 juli 2020 kan tegemoetkoming in de loonkosten worden aangevraagd bij het UWV voor juni t/m september 2020. De verlengde NOW-regeling hanteert dezelfde systematiek van tegemoetkoming, maar de nieuwe regeling bevat ook wijzigingen. De wijzigingen die zijn aangebracht in de NOW 1.0 (zie ter zake onze andere nieuwsbrief over de maatregelen 1.0) gelden overigens ook voor de NOW 2.0

Loonsom

De vaste (forfaitaire) opslag wordt verhoogd van 30 naar 40 procent. De referentiemaand voor de loonsom wordt maart 2020. Daarnaast wordt in de al lopende NOW-regeling (NOW 1) maart ook als uitgangspunt genomen als de loonsom in de maanden maart-mei hoger is dan in januari-maart. Dit is van belang voor seizoensgebonden bedrijven. Deze uitzondering geldt overigens niet voor NOW 2.

Een bedrijf dat gebruik maakt van de NOW 2 mag over dit jaar geen winstuitkering aan aandeelhouders doen, geen bonussen aan het bestuur en de directie uitkeren en geen eigen aandelen inkopen, tenzij het voorschot niet meer bedraagt dan € 100.000,- en/of het vastgestelde subsidiebedrag niet meer dan € 125.000,- bedraagt. Feitelijk komt het er op neer dat zodra aan de voorwaarden voor een accountantsverklaring wordt voldaan, het dividend- en bonusverbod toepassing heeft. In geval van een gebroken boekjaar geldt het verbod voor het boekjaar waarin de maanden juni t/m september 2020 vallen. Indien er twee boekjaren in die periode vallen, geldt de verplichting voor beide boekjaren.

De tegemoetkoming ziet op de loonkosten van juni t/m september.

Omzetsdaling

De omzetsdaling wordt vastgesteld over een viermaandsperiode die start op 1 juni, 1 juli of 1 augustus, waarbij voor aanvragers die voor de tweede keer een beroep doen op de NOW de omzetperiode moet aansluiten op de periode gekozen in het eerste tijdvak. Voorwaarde is dat de omzetsdaling ten minste 20% bedraagt.

Bij de bepaling van de omzetsdaling bij ondernemingen die gestart zijn na 1 januari 2019 blijft de bestaande referentieperiode gelden. Dit betekent dat tot de referentieperiode de hele kalendermaanden gerekend worden vanaf het moment dat de bedrijfsuitoefening van de werkgever is aangevangen in 2019 tot en met 29 februari 2020, omgerekend naar vier maanden.

Het omzetbegrip is gelijk aan de NOW 1, hetgeen betekent dat subsidies en andere tegemoetkomingen – ook als deze in het kader van de coronacrisis zijn verstrekt – als omzet gelden.

In de verlengde NOW blijft de correctie op de subsidie bij ontslag wegens bedrijfseconomische redenen bestaan, maar de 'boete' gaat eraf. Als een aanvraag voor ontslag wegens bedrijfseconomische redenen wordt of is ingediend in de periode 1 juni 2020 t/m 30 september 2020 wordt de subsidie gecorrigeerd met 100% van de loonsommen van de werknemers voor wie ontslag is aangevraagd (ongeacht of het UWV daadwerkelijk toestemming voor ontslag verleend), tenzij binnen 5 dagen na aanvraag van de NOW de ontslagaanvraag wordt ingetrokken.

Bedrijven die meer dan 20 medewerkers willen ontslaan, moeten een akkoord hebben met de vakbond of een andere personeelsvertegenwoordiging. Als ze er onderling niet uitkomen, moet er een aanvraag voor mediation zijn gedaan bij (een nog op te richten commissie van) de Stichting van de Arbeid. Ontbreekt een akkoord of een mediationverzoek, dan volgt een korting van de NOW van 5 % op het totale subsidiebedrag.

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

Ook is de werkgever verplicht om ontslagaanvragen niet eerder dan vier weken na de WMCO-melding (melding op grond van de Wet Melding Collectief Ontslag) in te dienen bij UWV. Deze periode kan de werkgever gebruiken om tot een akkoord te komen. Deze extra regeling komt naast de bestaande systematiek in de NOW dat er voor ontslagen medewerkers geen loonsubsidie wordt ontvangen. Deze voorwaarden gelden voor werkgevers die vanaf 29 mei 2020 een WMCO-melding doen.

Werkgevers die de NOW 2 aanvragen, worden verplicht om hun werknemers te stimuleren om aan bij- en omscholing te gaan doen. Werkgevers leggen hier bij aanvraag van de verlengde NOW een verklaring over af. De scholing zelf is geen verplichting in het kader van de NOW, maar de inspanningsverplichting tot het stimuleren van de werknemers is dat wel. Aangezien het een verplicht onderdeel is van de NOW 2 is het raadzaam zorg te dragen dat desgevraagd schriftelijk kan worden aangetoond dat aan de inspanningsverplichting is voldaan. Denk daarbij aan het schriftelijk vastleggen van het informeren over de nieuwe maatregel, werknemers de mogelijkheid te geven de verloren arbeidsuren te besteden aan om- of bijscholing, het betrekken van de scholing in individuele beoordelingsgesprekken en/of met de personeelsvertegenwoordiging een scholingsplan op te stellen. Ter ondersteuning van initiatieven van sociale partners trekt het kabinet daarvoor 50 miljoen euro uit via het crisisprogramma NL leert door waarmee mensen vanaf juli kosteloos online scholing en ontwikkeladviezen kunnen volgen om zich aan te passen aan de nieuwe economische situatie.

Vaststelling

Door het aanvragen van een voorschot bent u verplicht om uiterlijk 24 weken na 15 april 2021 (was eerst 15 november 2020) een aanvraag voor vaststelling van de subsidie in te dienen. Doet u dat niet of te laat, dan moet u het verstrekte voorschot geheel terugbetalen. Voor de aanvraag voor vaststelling van de subsidie zal het UWV een daarvoor vastgesteld formulier op haar website plaatsen. In het geval een accountantsverklaring is vereist, geldt een verruiming van de termijn, 38 weken i.p.v. de hiervoor genoemde 24 weken.

Accountantsverklaring en derdenverklaring

Gelijk aan de NOW 1 is voor de NOW in voorkomende gevallen een derdenverklaring of accountantsverklaring vereist.

Voor de aanvraag van het voorschot is geen derdenverklaring of accountantsverklaring vereist. Deze is echter in beginsel wel vereist bij het verzoek tot het vaststellen van de definitieve subsidie, voor zover het subsidiebedrag boven een bepaalde grens uitkomt.

Voor bedrijven die een voorschot (80% van het verleende subsidiebedrag) hebben ontvangen van €100.000,- of meer en/of voor bedrijven met een uiteindelijk vast te stellen subsidie van €125.000,- of meer geldt dat zij een accountantsverklaring moeten overleggen.

Ondernemingen die een voorschot van minder dan €100.000,- hebben ontvangen zijn zelf verantwoordelijk om in te schatten of de subsidie op €125.000,- of meer wordt vastgesteld, waardoor ook zij een accountantsverklaring nodig hebben. Minister Koolmees heeft aangegeven dat er een online tool beschikbaar wordt gesteld aan de hand waarvan een redelijke inschatting gemaakt kan worden of een accountantsverklaring al dan niet benodigd is.

Als geen accountantsverklaring overgelegd hoeft te worden is een verklaring van een derde vereist bij het verzoek om vaststelling van een subsidie met een voorschot boven de €20.000 of een vaststellingsbedrag boven de €25.000,-. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een administratiekantoor, financieel dienstverlener, of brancheorganisatie. De Belastingdienst vraagt een dergelijke derdenverklaring ook bij uitstel van betaling bij bijzondere omstandigheden.

Het heeft dan ook de voorkeur uw accountant bij uw aanvraag te betrekken. Daarmee kan wellicht ook worden voorkomen dat achteraf blijkt dat voor een te hoog bedrag subsidie is aangevraagd.

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

De NOW 1, 2 en 3 zijn aparte subsidies. Per subsidie is dus een aanvraag nodig en per subsidie zal om vaststelling moeten worden verzocht (en is zo nodig per subsidie een derde verklaring of accountantsverklaring vereist). Of de verschillende tijdvakken binnen NOW 3 ook als separate subsidies hebben te gelden is op dit moment nog niet duidelijk, maar gezien de verschillende voorwaarden per tijdvak wel aannemelijk.

Vaststelling NOW 1

Indien de werkgever onderdeel is van een groep/concern of indien er meerdere loonheffingenummers in hetzelfde bedrijf aanwezig zijn, dan moeten voor alle ondernemingen binnen de groep of voor alle loonheffingenummers dezelfde omzetzaling en omzetzalingsperiode worden doorgegeven.

Dit is alleen anders als een werkgever een aanvraag doet op werkmaatschappijniveau op grond van artikel 6a van de regeling. In dat geval gelden echter wel aanvullende voorwaarden voor waar de werkgever aan moet voldoen en waarover hij een assurancerapport van een accountant dient te overleggen.

De Minister roept werkgevers dan ook op om hier extra alert op te zijn in hun voorbereiding, om fouten en terugvorderingen op bovenstaande punten zoveel mogelijk te voorkomen. Bij twijfel kunnen zij het beste ook hun financieel dienstverlener of accountant benaderen.

Als werkgevers hun aanvraag tot vaststelling hebben ingediend en UWV concludeert dat het definitieve subsidiebedrag lager is dan het voorschot dat een werkgever heeft ontvangen zal een bedrag worden teruggevorderd. De reguliere betalingstermijn bij terugvordering bedraagt 6 weken. Binnen die termijn kan de werkgever verzoeken om een betalingsregeling. UWV zal deze verzoeken welwillend behandelen en een betalingsregeling aanbieden van 12-maandelijke termijnen. In gevallen waarin ook dit tot problemen leidt bij het voldoen aan de verplichtingen uit de betalingsregeling, kan het UWV worden verzocht om een meer specifieke regeling.

Wijzigingen NOW 1 en 2

De NOW 1 en 2 zijn middels een zogenoemde wijzigingsregeling aangepast. Eerder berichtte wij u al over een herstelmogelijkheid voor bedrijven die onderdeel zijn van een groep en op werkmaatschappijniveau een NOW-subsidie willen ontvangen. Voor hen is het mogelijk om in plaats van op het moment van de aanvraag om subsidieverlening, op het moment van de vaststellingsaanvraag te voldoen aan de voorwaarden die gelden voor subsidievaststelling op het niveau van de werkmaatschappij. Het vereiste dat op concernniveau niet wordt voldaan aan minimaal 20% omzetverlies geldt overigens onverkort.

Voorts bepaalt de wijzigingsregeling dat een werkgever bij de aanvraag om vaststelling van de subsidie in beginsel geen documenten mee hoeft te sturen als bewijs voor de opgegeven omzetzaling (voor alle werkgevers) en het voldoen aan de voorwaarden die zijn verbonden aan een aanvraag op werkmaatschappijniveau. Uiteraard dient de werkgever nog wel steeds in het aanvraagformulier de benodigde informatie aan te leveren voor het bepalen van de uiteindelijke omzetzaling; ook dient – indien van toepassing – een derdenverklaring of accountantsverklaring te worden aangeleverd. De documenten van de werkgever ten grondslag liggen aan het opgegeven omzetverlies en het voldoen aan de voorwaarden voor een aanvraag op werkmaatschappijniveau kunnen wel opgevraagd worden als er nader onderzoek wordt gedaan.

Curieus is de wijziging ten aanzien van het dividendverbod. De bepalingen die het verbod regelen op het uitkeren van dividend en bonussen bevatten een verwijzing naar de jaarvergadering, waarin de jaarrekening van 2020 werd vastgesteld. Naar de letter van de regeling zou dat betekenen dat werkgevers hun dividend, bonussen en inkoop eigen aandelen kunnen opsparen en vlak na de jaarvergadering alsnog kunnen uitkeren. De minister meent dat dat in strijd is met het doel van de betreffende bepalingen: namelijk geen dividend en bonussen voor de directie laten uitkeren en eigen aandelen laten inkopen over 2020. Om deze onduidelijkheid weg te

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

nemen, wordt de verwijzing naar de jaarvergadering (die volgens de minister als verduidelijking was bedoeld) verwijderd.

NOW 3

De NOW 3 is vanaf 16 november 2020 aan te vragen bij het UWV middels een [digitaal formulier](#). Inmiddels is de NOW 3-regeling gepubliceerd. Daarmee is de NOW 3 officieel geworden. Eerder hebben wij u al geïnformeerd over (de contouren van) de NOW 3 op basis van de door de Minister aan de Tweede Kamer toegezonden informatie. De inhoud van de regeling komt dan ook vrijwel geheel overeen met die informatie.

De regeling gaat uit van drie tranches, waarbij doortelling plaatsvindt vanaf de NOW 2 regeling. De NOW 3 regeling definieert dan ook een 3^e, 4^e en 5^e tranche. De NOW 3 lijkt veel op haar voorganger en hanteert dezelfde systematiek.

De 3^e tranche is aan te vragen vanaf 16 november 2020 tot en met 27 december 2020. Deze tranche kan worden aangevraagd indien een werkgever verwacht in de periode van 1 oktober 2020 tot en met 28 februari 2021 in een aaneengesloten periode van 3 maanden tenminste 20% omzetsdaling heeft. De subsidie wordt verleend over de loonsom in de periode 1 oktober 2020 tot en met 31 december 2020. Het maakt daarbij niet uit welke 3-maandsperiode wordt aangewezen.

De 4^e tranche is aan te vragen vanaf 15 februari 2021 tot en met 14 maart 2021. Deze tranche kan worden aangevraagd indien een werkgever verwacht in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 mei 2021 in een aaneengesloten periode van 3 maanden tenminste 20% omzetsdaling heeft. De subsidie wordt verleend over de loonsom in de periode 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2021. Het maakt daarbij niet uit welke 3-maandsperiode wordt aangewezen.

De 5^e tranche is aan te vragen vanaf 17 mei 2021 tot en met 13 juni 2021. Deze tranche kan worden aangevraagd indien een werkgever verwacht in de periode van 1 april 2021 tot en met 31 augustus 2021 in een aaneengesloten periode van 3 maanden tenminste 30% omzetsdaling heeft. De subsidie wordt verleend over de loonsom in de periode 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021. Het maakt daarbij niet uit welke 3-maandsperiode wordt aangewezen.

De loonsom

Voor de bepaling van de loonsom geldt dat de voorschotten van alle drie de tranches zullen worden gebaseerd op de loonsom van juni 2020. Indien de polisadministratie voor de maand juni 2020 niet gevuld is, wordt uitgegaan van de loonsom van april 2020. Bij alle drie de tranches blijft de forfaitaire opslag, zoals die ook gold bij de NOW 2 (40%), in stand.

Sommige werkgevers doen geen loonaangifte per maand, maar per vier weken. In dat geval wordt het loon over vier weken omgerekend naar het loon over een maand door het te verhogen met 8,33%. Als benadering van de loonsom in juni 2020 wordt dan de loonsom van het zevende tijdvak van 2020 genomen (15 juni t/m 12 juli 2020).

Per tranche geldt een maximale vergoedingspercentage van de loonsom die per tranche afloopt. De 3^e tranche en 4^e tranche bedraagt deze nog 80%, de 5^e tranche (vooralsnog) nog 60%.

Werkgevers hebben binnen de NOW-3 de mogelijkheid hun loonsom tijdens de subsidieperiode met een bepaald percentage te laten dalen ten opzichte van (driemaal de loonsom) juni 2020, zonder dat dat gevolgen heeft voor de subsidie. Het vrijstellingspercentage van de loonsom bedraagt de 3^e en 4^e tranche nog 10%, maar zal vanaf de 5^e tranche (wellicht) 20% bedragen. Dit betekent bijvoorbeeld dat als de loonsom van oktober tot en met december 2020 ten opzichte van driemaal de loonsom van juni 2020 is gedaald met maximaal 10%, dit geen effect heeft op de hoogte van de subsidie. Als de loonsom meer dan 10% is gedaald, wordt de subsidie lager vastgesteld op het te veel gedaalde deel. Als de loonsom in de derde tranche bijvoorbeeld is gedaald met 20%, is de loonsom met 10% 'te veel' gedaald. In dat geval wordt de subsidie alleen over die 10% lager vastgesteld en niet over de gehele daling van 20%. Voor elke euro die

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

te veel is gedaald ten opzichte van de referentieperiode, ontvangt de werkgever resp. 80, 70 of 60 cent minder subsidie, afhankelijk van de betreffende tranche.

De korting van 5% op het gehele subsidiebedrag als de werkgever bij grotere ontslagaanvragen geen overeenstemming heeft bereikt met de belanghebbende vakbonden of, bij gebreke daarvan, een andere werknemersvertegenwoordiging is in de NOW 3 komen te vervallen.

Ook wordt in geval van een bedrijfseconomisch ontslag geen korting meer toegepast ter grootte van het loon van de betrokken werknemer (in NOW 1 was dat 100% van het loon in de NOW 2 150%).

Ten slotte wordt de maximering van het in aanmerking te nemen loon binnen de NOW-3 aangepast: in de 5e tranche wordt de tegemoetkoming gemaximeerd op eenmaal het maximum dagloon (€ 4845 per maand), in plaats van op twee maal het maximum dagloon (€ 9691 per maand).

Bepaling omzetzaling

De wijze van het berekenen van omzetzaling blijft gelijk aan de NOW-1 en 2: de omzetzaling wordt bepaald door een vierde van de omzet van 2019 te vergelijken met de omzet in een door de werkgever te kiezen periode van drie maanden. Voor de tijdvakken vanaf 2021 zal worden vastgehouden aan de referentieperiode in 2019 omdat de omzet in dat jaar nog niet is vertekend door de gevolgen van de COVID 19-crisis.

Net als in de NOW-1 en 2 kan per tranche worden aangegeven over welke periode de omzetzaling moet worden berekend, waarbij de startdatum altijd op de eerste van de maand moet liggen en de kalendermaand moet vallen binnen de desbetreffende tranche. De omzetperiode begint derhalve altijd uiterlijk op de eerste dag van de derde kalendermaand binnen een tranche.

Indien er al een aanvraag is ingediend voor NOW-2 en de subsidie is verleend, dient de periode van omzetzaling voor de derde tranche van NOW-3 aan te sluiten op die periode van omzetzaling waarvoor in NOW-2 subsidie is aangevraagd. Dit geldt ook voor de drie tranches in de NOW-3. Indien er aanspraak wordt gemaakt op de NOW-subsidie in opeenvolgende tranches, dienen de omzetperiodes dus op elkaar aan te sluiten. Wanneer geen gebruik wordt gemaakt van opeenvolgende tranches, dan geldt deze voorwaarde niet.

Groep/concern

Gelijk aan NOW 1 en 2 is de basis van de regeling – kort gezegd – dat als een werkgever onderdeel uitmaakt van een concern, uitgegaan dient te worden van het concernomzetverlies. De verschillende werkgevers binnen de groep dienen derhalve dezelfde 3-maandsperiode aan te wijzen. Voor de NOW 3 wordt gekeken naar de groepssamenstelling per 1 oktober 2020. Ook in de NOW 3 is een uitzondering opgenomen, op grond waarvan onder voorwaarden het omzetverlies afzonderlijk kan/mag worden berekend.

Verplichtingen

De verplichtingen zoals in NOW 2 opgenomen gelden ook voor NOW 3.

Naast de algemene inspanningsverplichting voor werkgevers om zich in te spannen voor de begeleiding van met ontslag bedreigde werknemers naar ander werk, is in de NOW 3 voor werkgevers die tijdens het tijdvak waarvoor zij subsidie hebben aangevraagd voor een of meerdere werknemers een ontslagaanvraag om bedrijfseconomische redenen indienen bij UWV, in de subsidieregeling verplicht gesteld dat zij contact opnemen met de UWV telefoon NOW. Als een werkgever niet aan deze verplichting voldoet, wordt de subsidie met 5% verlaagd.

De voorwaarde dat er geen bonussen of dividend worden uitgekeerd of eigen aandelen worden ingekocht, waarmee kapitaal aan de onderneming onttrokken wordt, blijven ook gelden in de NOW 3. Voor de 3e tranche geldt dat alleen voor 2020, maar voor de daaropvolgende tijdvakken geldt dat ook voor 2021. De verplichting tot het niet uitkeren van dividend of winst, bonussen of eigen aandelen inkopen geldt, net als in de NOW-2, alleen indien de werkgever, of het concern

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

gezamenlijk een subsidievoorschot van € 100.000 of meer ontvangt of de subsidie op € 125.000 of meer wordt vastgesteld of een concernonderdeel zelfstandig een aanvraag doet. Deze grenzen gelden ook als grens voor de accountantsverklaring.

Voor bedrijven met een gebroken boekjaar geldt de regeling zoals ook al in de NOW 2 was opgenomen; Indien bedrijven een gebroken boekjaar hanteren gelden de verplichting om o.a. geen dividend uit te keren voor het boekjaar waarin de loonperioden van de tranche die wordt aangevraagd valt. Indien er twee boekjaren in die periode vallen, geldt de verplichting voor beide boekjaren. Indien een concern of moeder-dochter ook een gebroken boekjaar hanteert, geldt dezelfde afwijking voor het concern of de moeder-dochter.

Vaststelling

Er is voor gekozen om de vaststelling voor de drie tijdvakken in één keer uit te voeren, vanaf 1 september 2021. Als een werkgever voor alle drie de tijdvakken subsidie heeft ontvangen, vindt de vaststelling voor alle drie de tranches plaats vanaf 1 september 2021, maar moet voor iedere tranche een aparte aanvraag om vaststelling worden gedaan. Dit brengt ook met zich mee dat per tranche zo nodig een derde deskundige verklaring of een accountantsverklaring vereist is.

Schematisch

	Aanvraagperiode	Loonsomperiode	Omzetperiode	Min. % omzetverlies	Max. vergoedingspercentage loonsom	Aanvraag vaststelling
NOW 3 3e tranche	16 november 2020 t/m 13 december 2020	1 oktober 2020 t/m 31 december 2020	1 oktober 2020 t/m 28 februari 2021	20%	80%	Vanaf 1 september 2021
NOW 3 4e tranche	15 februari 2021 t/m 14 maart 2021	1 januari 2021 t/m 31 maart 2021	1 januari 2021 t/m 31 mei 2021	20%	80%	Vanaf 1 september 2021
NOW 3 5e tranche	17 mei 2021 t/m 13 juni 2021	1 april 2021 t/m 30 juni 2021	1 april 2021 t/m 31 augustus 2021	30%	60%	Vanaf 1 september 2021

TOZO 2

(aanvragen niet meer mogelijk)

De TOZO 2.0 is een verlenging van TOZO 1. Het besluit Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers van 17 april 2020 voorzag in een verlening met 3 maanden en zal worden aangepast nu de termijn – gelijk aan het gehele noodpakket 2.0. – is verlengd met één maand. De voorwaarden van TOZO 2 zijn dus – behoudens een aantal wijzigingen – gelijk aan TOZO 1. Zelfstandigen kunnen bij hun gemeente aanvullende inkomensondersteuning krijgen voor levensonderhoud. Deze vult tot eind september 2020 (was eerst tot eind augustus) het inkomen aan tot het sociaal minimum en hoeft niet te worden terugbetaald.

De verlengde regeling bevat – anders dan de oorspronkelijke regeling - een partnerinkomenstoets. Dit betekent dat alleen huishoudens met een inkomen onder het sociaal minimum aanspraak kunnen maken op een tegemoetkoming in het levensonderhoud.

Ondersteuning blijft ook mogelijk in de vorm van een lening (maximaal €10.157 voor TOZO 1 en TOZO 2 gezamenlijk) voor bedrijfskapitaal, tegen een verlaagd rentepercentage. Zelfstandig ondernemers wordt in de verlengde regeling gevraagd om te verklaren dat er bij hun bedrijf geen sprake is van surseance van betaling of dat het bedrijf in een staat van faillissement verkeert.

TOZO 2 is vanaf 1 juni tot met 30 september (was aanvankelijk t/m augustus) aan te vragen bij de gemeente waar de aanvrager woont. De startdatum van de aanvraagmogelijkheid kan per

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

gemeente verschillen. De aanvraag kan met terugwerkende kracht geschieden vanaf 1 juni. Voor verlengde aanvragen kunnen gemeenten een verkort aanvraagformulier gebruiken. Houd voor meer informatie de website van uw gemeente in de gaten.

De TOZO 2 dient aangevraagd te worden, ook in het geval u reeds aanspraak heeft gemaakt op TOZO 1.

De uitkering levensonderhoud kan worden toegekend over de maanden juni, juli, augustus en september. Heeft u al een TOZO 1-uitkering over de maanden april, mei en juni? Dan kunt u een TOZO 2-uitkering aanvragen voor juli, augustus en september. Heeft u een TOZO 1-uitkering over de maanden juni, juli en augustus, dan heeft u alleen recht op een TOZO 2-uitkering over de maand september.

Het maximum bedrag voor een lening bedrijfskapitaal in het kader van de TOZO-regeling bedraagt € 10.157,- voor de TOZO 1 en TOZO 2 (en TOZO 3) gezamenlijk.

TOZO 3

De Tozo wordt verlengd tot 1 juli 2021.

De Tozo kent twee voorzieningen, aanvullende inkomensondersteuning en een lening voor bedrijfskapitaal. De nieuwe regeling kijkt daarnaast ook beperkt naar de financiële middelen van de zelfstandige, zoals bank- en spaarsaldi en aandelen e.d.. Zelfstandigen met beschikbare geldmiddelen niet hoger dan €46.520 komen in aanmerking voor inkomensondersteuning. Ander vermogen, zoals uit een eigen woning, afgeschermd pensioen, bedrijfspand, machines, zakelijke apparatuur en voorraden, wordt buiten beschouwing gelaten. Voor het hanteren van de toets op beschikbare geldmiddelen zal, vanwege de uitvoerbaarheid, bij de aanvraag gewerkt worden met een verklaring van de zelfstandige en zal de juistheid van deze verklaring achteraf steekproefsgewijs door gemeenten gecontroleerd worden.

Net als in Tozo 1 en 2 zal de kostendelersnorm en levensvatbaarheidstoets niet worden toegepast bij de bepaling van de bijstand voor levensonderhoud. Met betrekking tot de verstrekking van bedrijfskapitaal treden geen wijzigingen op ten opzichte van Tozo 2.

Net als bij de NOW wordt de regeling gedurende de verlengingsperiode geleidelijk gericht en wordt, waar dat nodig is, een voorbereiding op de nieuwe toekomst gestimuleerd. Per 1 januari 2021 start een volgende fase binnen de Tozo. In deze fase ondersteunt het kabinet zelfstandig ondernemers waar nodig om zich voor te bereiden op een nieuwe toekomst, hetzij als zelfstandig ondernemer, hetzij als werknemer in loondienst.

Zelfstandigen die als gevolg van de coronacrisis liquiditeitsproblemen hebben, kunnen ook in de vervolgregeling een lening aanvragen voor bedrijfskrediet. Hierbij geldt dat de lening voor de Tozo 1, Tozo 2 en de Tozo 3 gezamenlijk, een maximum kent van € 10.157 euro.

De bij gelegenheid van de introductie van de Tozo 2 ingevoerde partnertoets geldt ook voor de Tozo 3.

Indien reeds een Tozo 2-uitkering wordt ontvangen, dan kan een verkort aanvraagformulier worden gebruikt zodra de betreffende woongemeente de aanvraagprocedure gereed heeft. De Tozo 2 uitkering wordt niet automatisch verlengd. Houd de website van uw gemeente in de gaten voor meer informatie.

De vermogenstoets is uitgesteld tot 1 april 2021. Aanvankelijk zou direct een (beperkte) vermogenstoets ingevoerd worden, waarbij ondernemers met meer dan € 46.520 aan geldmiddelen niet in aanmerking zouden komen voor de TOZO 3.

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

Tozo 3 kan niet over de hele aanvraagperiode met terugwerkende kracht worden aangevraagd. De Tozo 3 kon in de maanden oktober en november 2020 met terugwerkende tot maximaal 1 oktober 2020 aangevraagd worden.

TONK

De regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) biedt een tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten voor huishoudens, die door de crisis te maken krijgen met terugval in inkomen en daardoor noodzakelijke kosten van bestaan niet meer kunnen betalen. En geen of onvoldoende aanspraak kunnen maken op bestaande sociale zekerheid of andere regelingen in het steunpakket. Denk bijvoorbeeld aan zelfstandigen die hun opdrachten ineens zien teruglopen en vanwege de partnertoets of het uren-criterium geen aanspraak maken op de Tozo. Voor deze tijdelijke ondersteuning wordt het bestaande instrument van de bijzondere bijstand gebruikt. Nadere uitwerking van de tijdelijke regeling TONK volgt in samenwerking met gemeenten (streefdatum 1 februari 2021)

(Verlenging) belastingmaatregelen

De periode waarin getroffen ondernemers (verlenging van) belastinguitstel kunnen aanvragen, is verlengd tot 1 april 2021 (was eerst nog 31 december 2020). Eventuele verzuimboetes voor het niet op tijd betalen, hoeven niet te worden voldaan.

Dit betekent dat ondernemers tot uiterlijk 1 april 2021 uitstel van betaling, of een verlenging van een reeds verleend uitstel kunnen aanvragen. Voor ondernemers die na 1 januari 2021 voor de eerste keer een aanvraag doen betekent dit dat zij tot 1 april 2021 hun nieuw opkomende betalingsverplichtingen, zoals de periodieke afdracht van omzetbelasting en loonheffingen, niet hoeven te voldoen. Voor ondernemers die al eerder een aanvraag voor drie maanden hadden ingediend betekent dit dat zij alsnog om verlenging van het uitstel tot 1 april 2021 kunnen vragen. Voor ondernemers die eerder dit jaar al verlenging hadden gekregen, geldt het uitstel nu automatisch tot 1 april 2021. Voor al deze ondernemers geldt dus dat nieuw opkomende verplichtingen pas vanaf 1 april 2021 hoeven te worden hervat.

De tijdelijke versoepeling ten aanzien van de betalingsverzuimboetes komt per 1 januari 2021 te vervallen. Het niet op aangifte afdragen van loonbelasting of btw over het belastingtijdvak december 2020 bijvoorbeeld, wordt dan weer volgens het reguliere beleid beboet.

De fiscale maatregelen die zonder nader besluit van het kabinet zouden aflopen vóór 1 oktober 2020, waaronder de btw-vrijstelling voor medische hulpgoederen, de btw-vrijstelling voor uitlenen van zorgpersoneel, de versoepeling van het urencriterium voor IB-ondernemers en de periode waarin een tijdelijk uitstel van hypotheekbetalingen met behoud van recht op hypotheekrenteaftrek kan worden aangevraagd, worden verlengd tot 31 december 2020.

Indien bij de aanvraag van de verlening de totale belastingschuld minder is dan € 20.000,- dan is uitstel vragen betrekkelijk eenvoudig, immers is dan geen zogenoemde derde verklaring vereist. Is de belastingschuld bij de aanvraag van de verlenging € 20.000,- of hoger dan is een dergelijke verklaring wel vereist.

Bij het aanvragen van uitstel of verlening daarvan zal steeds verklaard moeten worden dat uw onderneming geen eigen aandelen inkoopt, geen dividenden uitkeert, en dat aan bestuur en directie geen bonussen, winstuitdelingen of andere betalingen die kenmerken van bonussen hebben worden uitgekeerd over het jaar 2020. Deze verklaring geldt voor de periode vanaf het insturen van het verzoek voor verlenging van bijzonder uitstel tot en met de datum van de vergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld in 2021. Uitbetalingen waartoe in 2019 al formeel was besloten, zijn uitgesloten van deze verklaring.

Ondernemers krijgen een betalingsregeling aangeboden voor de belastingschuld waarvoor uitstel is verleend. Daarmee dienen zij vanaf 1 juli 2021 tot 1 juli 2024 iedere maand een vast bedrag terugbetalen. Ter zake de betalingsregeling zal geen zekerheid worden verlangd, zoals dat

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

normaalgesproken wel het beleid is van de Belastingdienst. Als de periode van drie jaar te kort is voor een ondernemer zal de Belastingdienst samen met de ondernemer kijken of een maatwerkoplossing mogelijk is op basis van bestaand beleid. Uiteraard is het ook mogelijk om eerder af te lossen als de ondernemer dit wil.

Tijdens de aflossingsregeling voor het corona-uitstel wordt er niet verrekend met eventuele belastingteruggaven en worden er in beginsel geen nadere voorwaarden gesteld. Een uitzondering hierop is als de belangen van de Staat in het geding zijn, bijvoorbeeld in geval van evidente misbruiksituaties waarin verhaalsmogelijkheden in gevaar komen.

Ondernemers aan wie uitstel van betaling is verleend, hebben recent een brief met algemene informatie over de hoofdlijnen van afbouw van de uitstelregeling. De daarin opgenomen terugbetalingsregeling is inmiddels aangepast. In het voorjaar van 2021 (na 1 april 2021) volgt een gedetailleerde brief met informatie over een betalingsregeling voor de opgebouwde schuld, waarvan de eerste termijn per eind juli 2021 vervalt. De brief bevat onder meer de voorwaarden voor de betalingsregeling en een voorlopig overzicht van de opgebouwde schuld, waarop de betalingsregeling in eerste instantie wordt gebaseerd.

Tussentijds aflossen is overigens steeds toegestaan, ook voor aanvang van de betalingsregeling. De regeling kan nader worden bezien mocht de ontwikkeling van het coronavirus met nieuwe of verscherpte maatregelen hier aanleiding toe geven.

De invorderingsrente voor alle belastingmiddelen zijn t/m 31 december 2020 (was aanvankelijk 1 oktober 2020) verlaagd naar 0,01%. De belastingrente zal per 1 oktober 2020 weer worden verhoogd tot het oorspronkelijke niveau van 4%. In antwoord op Kamervragen heeft de staatssecretaris aangegeven de belastingrente vanaf 1 oktober 2020 gewoon te laten herleven. Vanaf die datum geldt het rentepercentage van 4%.

Extra fiscale maatregelen

In onder nieuwsbrief over steunpakket 1 hebben wij u bericht over verschillende fiscale maatregelen verband houdende met de corona crisis. Hieronder gaat het betreffend overzicht aangepast met de recente wijzigingen/uitbreidingen.

1. Een verlaging van het gebruikelijk loon bij omzetsdaling

De staatssecretaris zal, in het jaar 2020, toestaan dat ab-houders die te maken krijgen met een omzetsdaling van een lager gebruikelijk loon mogen uitgaan, evenredig met de omzetsdaling. Daarbij wordt hetzelfde deel van het jaar in 2020 dan vergeleken met dezelfde periode in 2019. Voor de verlaging gelden de voorwaarden:

- De rekening-courantschuld of het dividend mag niet toenemen als gevolg van het lagere gebruikelijk loon;
- Als de aanmerkelijkbelanghouder in werkelijkheid een hoger loon heeft gehad dan volgt uit onderstaande berekening, dan geldt dat hogere loon.
- Als uw omzet in 2019 of 2020 is beïnvloed door bijzondere zaken, zoals een oprichting, staking, fusie, splitsing of bijzondere resultaten, wordt berekening (zie hierna) toegepast zonder die beïnvloeding.

Vaststelling lager gebruikelijk loon 2020 = $A \times B/C$

A = het gebruikelijk loon over 2019

B = de omzet (exclusief btw) over de eerste 4 kalendermaanden van 2020

C = de omzet (exclusief btw) over de eerste 4 kalendermaanden van 2019

De Tozo regeling heeft geen invloed, omdat de Tozo geen loon is maar een schenking.

2. Een versoepeling van het urencriterium;

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

De Belastingdienst zal ervan uit gaan dat ondernemers in de periode van 1 maart 2020 tot en met 30 september 2020 geacht worden ten minste 24 uren per week aan hun onderneming te hebben besteed, ook als ze die gelet op de coronacrisis niet daadwerkelijk hebben besteed. Voor dit uren aantal is gekozen, omdat dit het wekelijkse gemiddelde is van 1225 uur op kalenderjaarbasis, met een afronding in het voordeel van de belastingplichtige. In lijn met deze systematiek wordt het verlaagde uren criterium van 800 uren per kalenderjaar in de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid versoepeld, waardoor de betreffende ondernemers geacht worden ten minste 16 uren per week aan hun onderneming te hebben besteed.

Voor seizoengebonden ondernemers is een aanvullende regeling getroffen. Zij worden geacht het aantal uren te hebben besteed in deze periode zoals zij dat ook in andere jaren plegen te doen. De ondernemer kan dan met behulp van de administratie van vorig jaar inschatten hoeveel uren hij aan de onderneming heeft besteed in de periode van 1 maart 2019 tot en met 30 september 2019 en zo ook beoordelen of hij in 2020 aan het uren criterium voldoet.

3. Een verhoging van de vrije ruimte in de werkkostenregeling

De vrije ruimte voor de eerste € 400.000 van de loonsom per werkgever zal eenmalig en tijdelijk worden verhoogd naar 3% (i.p.v. 1,7%) voor het jaar 2020. Dat biedt mogelijkheden aan werkgevers die daar de ruimte voor hebben om hun werknemers in deze moeilijke tijd extra tegemoet te komen, bijvoorbeeld door het verstrekken van een bloemetje of een cadeaubon. Dit kan ook een boost geven aan sectoren die sterk getroffen zijn door de crisis.

4. De mogelijkheid tot het vormen van een fiscale coronareserve;

Het kabinet acht het wenselijk dat deze bedrijven eerder over deze liquiditeiten kunnen beschikken. Daarom zal het kabinet het voor deze bedrijven mogelijk maken om het verwachte verlies voor het jaar 2020 dat verband houdt met de coronacrisis als fiscale coronareserve ten laste van de winst van het jaar 2019 te brengen. Dit is in lijn met de aangenomen motie van uw Kamer om deze mogelijkheid te onderzoeken. De fiscale coronareserve bedraagt maximaal de fiscale winst over 2019 zonder rekening te houden met deze reserve. Daarnaast mag de fiscale coronareserve niet hoger zijn dan het te verwachten verlies in 2020 als gevolg van de coronacrisis. Door de mogelijkheid van het vormen van een fiscale coronareserve kan een teruggave van de eerder over 2019 betaalde en te betalen vennootschapsbelasting door middel van een nadere voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2019 worden gevraagd.

Het voordeel van de fiscale coronareserve is dat bedrijven niet hoeven te wachten totdat zij aangifte vennootschapsbelasting kunnen doen over het jaar 2020 (in 2021) en tevens een definitieve aanslag vennootschapsbelasting is opgelegd over 2019 om via verliesverrekening een liquiditeitsvoordeel te halen.

Het vormen van een coronareserve kan van invloed zijn op andere VPB bepalingen. Het is dus altijd raadzaam om dit voor te leggen aan uw fiscalist.

5. Uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel excessief lenen bij de eigen vennootschap

In september 2018 heeft het kabinet het wetsvoorstel Wet excessief lenen bij de eigen vennootschap aangekondigd met een geplande inwerkingtreding per 2022. Het wetsvoorstel maakt het belasten van de dga aan de eigen vennootschap die hoger zijn dan € 500.000 (exclusief eigenwoningsschulden) mogelijk. Door de inwerkingtreding met één jaar uit te stellen tot 1 januari 2023 hebben dga's tot 31 december 2023 (eerste peildatum) om te anticiperen op het wetsvoorstel.

6. Het mogelijk maken van tijdelijk uitstel van hypotheekbetalingen zonder verlies van het recht op hypotheekrenteaftrek voor de eigen woning (hypotheekbetaalpauze).

De eerste goedkeuring ziet op het zo snel mogelijk na afloop van de uitstelperiode van maximaal zes maanden vaststellen van een nieuw annuïtair schema op basis waarvan het inhalen van de aflossingsachterstand wordt uitgesmeerd over de resterende looptijd van de maximale termijn van 360 maanden van de lening. De huidige wettelijke regeling vereist dat een in 2020

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

opgelopen achterstand in de aflossing uiterlijk 31 december 2021 moet zijn ingehaald. Als dat niet lukt kan op basis van de wettelijke regeling een nieuw annuïtair schema pas per 1 januari 2022 worden vastgesteld.

De tweede goedkeuring die met de eerste samenhangt, is dat wordt toegestaan de resterende lening te splitsen waarbij voor de resterende hoofdsom zonder rekening te houden met de aflossingsachterstand het bestaande annuïtaire schema van toepassing blijft en voor het deel van de aflossingsachterstand een afzonderlijke (hypothecaire) lening met een eigen annuïtair schema wordt afgesloten waarbij de looptijd maximaal gelijk is aan de resterende looptijd van de oorspronkelijke hoofdsom. Op basis van voornoemde wijze van inhalen hoeft het deel van de aflossingsachterstand (de maximaal zes maanden achterstand) niet per definitie te worden uitgesmeerd over de resterende looptijd, maar kan ook binnen bijvoorbeeld vijf jaar worden afbetaald.

De uitgestelde rente is, indien deze uiteindelijk ook wordt voldaan, aftrekbaar volgens de reguliere fiscale regels.

Deblokkering G-rekening

Naast de bestaande mogelijkheid voor het deblokken van overschotten, is het ook mogelijk om de g-rekening vrij te geven ter hoogte van het bedrag waarvoor bijzonder uitstel van betaling is verleend. Het aanvragen van deblokking geschiedt met [dit](#) formulier, waarbij u gebruik maakt van de volgende invulinstructies:

- Bij rubriek 3 geeft u aan dat u door de uitbraak van het coronavirus in betalingsproblemen bent gekomen;
- Bij rubriek 4 geeft u aan voor welk bedrag u deblokking vraagt. Splits het bedrag in het overschot - en het bedrag waarvoor u uitstel van betaling hebt gevraagd;
- Bij rubriek 5 geldt de machtiging tot verrekenen niet voor het bedrag waarvoor we u uitstel van betaling hebben gegeven vanwege de coronacrisis.

Zolang en voor zover de ondernemer uitstel van betaling geniet en zich aan de lopende betalingsverplichtingen en aflossingsverplichtingen houdt, blijft deblokking van het saldo van de g-rekening mogelijk. Het versoepelde beleid ten aanzien van de g-rekening loopt definitief af op 1 januari 2023, als ook het versoepelde uitstelbeleid definitief afloopt.

Coronakredietverlening- en garanties aan ondernemers (BMKB, GO, KKC, COL)

De extra, verruimde of meer toegankelijke kredietverlening en -garanties aan kleine en middelgrote bedrijven, startups en scale-ups uit het eerste noodpakket lopen door. Zo houden of krijgen ook deze bedrijven toegang tot bijvoorbeeld financiering door banken. Het gaat om de coronamodules van de Borgstelling Midden- en Kleinbedrijf-regeling (BMKB) en de Garantie Ondernemingsfinanciering-regeling (GO), de nieuwe Klein Krediet Corona-garantieregeling (KKC) en het verhoogde budget van de SEED Capital-regeling.

De Corona Overbruggingslening (COL) die bijdraagt aan de verbetering van de liquiditeitspositie van innovatieve bedrijven (startups en scale-ups) krijgt vanwege het grote aantal ingediende aanvragen een tweede tranche van 200 miljoen euro (was eerst 150 miljoen euro).

KKC

De regeling Klein Krediet Corona (KKC), die extra liquiditeit voor het micro-, midden- en kleinbedrijf mogelijk maakt, is goedgekeurd door de Europese Commissie. Daarom kan deze coronaregeling voor een financieringsbehoefte van 10.000 tot 50.000 euro op vrijdag 29 mei 2020 open voor ondernemers. Leningen die vanaf 7 mei 2020 zijn verstrekt en voldoen aan de voorwaarden van de regeling kunnen bovendien vanaf vandaag worden geherfinancierd tegen de voorwaarden van de KKC.

De KKC-leningen, met een maximale reguliere looptijd van vijf jaar, worden verstrekt door banken. Ook niet-bancaire geaccrediteerde financiers kunnen deze verstrekken. Het kabinet

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

maakt 750 miljoen euro extra aan overbruggingskredieten mogelijk voor ondernemingen met een relatief kleine financieringsbehoefte. De overheid staat voor 95% garant (713 miljoen euro).

Verlenging Garantiereregelingen

Om bedrijven in hun liquiditeitsbehoefte te blijven ondersteunen acht het kabinet het van belang om de corona garantiereregelingen te verlengen. Met het aflopen of afbouwen van andere maatregelen kan de liquiditeitsbehoefte immers groter worden. Daarom worden het corona garantie-instrumentarium en de financieringsregelingen COL via de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen en de Overbruggingskredietfaciliteit Qredits verlengd tot en met 30 juni 2021.

Voor de BMKB-C wordt een verlenging tot eind 2021 voorgestaan omdat deze regeling een solide basis biedt om het mkb te ondersteunen dat financiering zoekt en BMKB-C buiten het COVID-19 staatssteunkader valt.

Premiemaatregel voor overwerk

Sinds 1 januari jl. betalen werkgevers, als gevolg van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB), een lage WW-premie voor vaste contracten en een hoge WW-premie voor flexibele contracten. Op grond van de WAB is in het Besluit Wfsv ook geregeld dat werkgevers met terugwerkende kracht de hoge WW-premie moeten afdragen voor vaste werknemers die in een kalenderjaar meer dan 30% hebben overgewerkt. Eerder is de zogenaamde 30% herzieningssituatie in 2020 opgeschort. Ook in 2021 zal in bepaalde sectoren nog veel overwerk nodig zijn als gevolg van corona. De 30% herzieningssituatie zal daarom tevens in 2021 worden opgeschort. De minister van SZW zal deze aanpassing zo spoedig mogelijk uitwerken.

Q&A Arbeidsrecht in Coronatijd

1. *Mijn werknemer heeft Corona, moet ik mijn werknemer ziek melden?*
Dat is afhankelijk of uw werknemer ook daadwerkelijk niet meer in staat is de bedongen arbeid (hetgeen is overeengekomen) te verrichten. Een besmetting met Corona heeft niet altijd tot gevolg dat er ook sprake is van arbeidsongeschiktheid. Als uw werknemer nog wel in staat is de bedongen arbeid te verrichten (bijvoorbeeld alleen verkoudheidsklachten), dan kan de werknemer wellicht nog wel thuis werkzaamheden kunnen verrichten.
2. *Mag ik mijn werknemer verplichten thuis te werken als hij/zij corona gerelateerde klachten heeft?*
Als werkgever heeft u een zogenoemd instructierecht 'ter bevordering van de goede orde in de onderneming'. U kunt uw werknemer dus verplichten thuis te werken. Een dergelijke instructie is zeker zolang het advies van de overheid is om zoveel als mogelijk thuis te werken, volstrekt redelijk. Mede omdat u ook verantwoordelijkheid heeft richting overige bij uw bedrijf werkzame personen.
Een werknemer heeft overigens geen recht om thuis te werken. Dit zou alleen anders zijn als daarover structureel iets over afgesproken is.
3. *Leuk dat thuiswerken, maar de aard van mijn onderneming laat thuiswerken niet toe (productiebedrijf), moet ik het salaris dan gewoon doorbetalen?*
In beginsel wel. Artikel 7:628 lid 1 BW bepaalt dat een werknemer recht heeft op loon, ook als de werknemer de arbeid geheel of gedeeltelijk niet heeft verricht, tenzij het niet verrichten van de arbeid voor rekening van de werknemer moet komen. Voor rekening van de werknemer komt het niet snel. Ook heeft de werkgever de bewijslast ten aanzien van het feit dat het niet verrichten van arbeid voor rekening van de werknemer moet

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.

komen. Zo heeft de kantonrechter in Maastricht bij uitspraak van 30 juni 2020 geoordeeld dat de werkgever gehouden was het loon door te betalen in het geval van de thuisquarantaine van werknemer. De werkgever kon namelijk niet aantonen dat de thuisquarantaine onterecht was (werkgever had bijvoorbeeld geen verklaring van de huisarts opgevraagd).

4. *Ik ontvang een uitkering van de verzuimverzekering omdat mijn werknemer arbeidsongeschikt is. Kan ik voor deze werknemer dan wel NOW krijgen? En als ik al NOW heb gekregen, wordt daar dan rekening mee gehouden bij de vaststelling?*
Nee, de NOW maakt geen onderscheid tussen arbeidsongeschikte werknemers en arbeidsgeschikte werknemers. Er wordt uitsluitend naar de loonsom gekeken in de betreffende maanden.
Het kan voorkomen dat de verzuimverzekeraar meent dat een NOW vergoeding van invloed is op de uitkering vanuit de verzuimverzekering. In veel polisvoorwaarden is opgenomen het recht op uitkering is beperkt of uitgesloten in het geval sprake is van een samenloop met andere verzekeringen of (wettelijke) regelingen. Laat u tijdig informeren als u hier mee te maken krijgt.
5. *Kan ik van mijn werknemers verlangen dat zij tijdelijk andere werkzaamheden verrichten?*
In principe wel. Daarvoor geldt het instructierecht (zie ook vraag 2). Wel zal de werknemer in redelijkheid in staat moeten zijn de andere werkzaamheden te verrichten. Als de andere werkzaamheden andere kwalificaties verlangt van de werknemer (bijvoorbeeld in verband met veiligheid/milieu), dan zal de werknemer daar ook wel aan moeten voldoen.
6. *Ik moet reorganiseren om de loonkosten te verlagen, wat nu?*
Het is van belang om tijdig juridisch advies te winnen. Neem contact met ons op! Wij kunnen u informeren wat er allemaal bij komt kijken, een plan van aanpak met u opstellen en daar uitvoering aan geven.

Stoppen met uw onderneming?

Met de inmiddels verdergaande beperkingen en het minder ruimharige steunpakket van de overheid speelt u wellicht met de gedachte uw onderneming te staken. Dan wilt u natuurlijk ook weten wat daar allemaal bij komt kijken. Denk aan het afscheid nemen van werknemers, het beëindigen van (huur)overeenkomsten en fiscale en administratieve zaken. Laat u daar tijdig over adviseren!

Stel uw vragen, we zijn er voor u!

Laat u vooral goed informeren en adviseren. U kunt daarvoor gebruik maken van de expertise die wij binnen de ETL-groep hebben. Neem contact op met uw contactpersoon, die kan u verder helpen en zo nodig andere experts bij de oplossing van uw probleem betrekken.

U kunt ook contact met ons opnemen via e-mail (info@etlnederland.nl), ons [webformulier](#) of per telefoon (070 82 00 272). Voor juridisch advies kunt u contact opnemen met Jan Willem van den Dries (06 24 56 27 22).

Hoewel aan de samenstelling van dit memo de uiterste zorg is besteed, wordt geen enkele aansprakelijkheid aanvaard. Met dit memo wordt niet beoogd de verschillende regelingen uitputtend te benoemen.